

## POSTANOWIENIE

Dnia 11 sierpnia 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Wesołowski

w sprawie z powództwa A. K., B. W. – D.

przeciwko K. K.

o zachowek,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 11 sierpnia 2022 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powódki A. K.

od postanowienia Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 21 lipca 2020 r., sygn. akt VI ACz [...],

**1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**

**2. odstępuje od obciążenia skarżącej A. K. obowiązkiem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

### UZASADNIENIE

W związku ze skargą kasacyjną powódki A. K. od postanowienia Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 21 lipca 2020 roku, Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 398<sup>9</sup> § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398<sup>4</sup> § 2 k.p.c. może być osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek, umożliwiających realizację publicznoprawnych funkcji skargi kasacyjnej. Tylko na tych przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie o przyjęciu

lub odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Dopuszczenie i rozpoznanie skargi kasacyjnej ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne. Nie w każdej zatem sprawie, nawet w takiej, w której rozstrzygnięcie oparte jest na błędnej subsumcji czy wadliwej wykładni prawa, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania. Podkreślenia wymaga, że Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie jest jego rolą korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa w każdej indywidualnej sprawie.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca oparła na przesłance uregulowanej w art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 4 k.p.c. Przesłanka ta nie została spełniona.

Oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przesłance oczywistej zasadności wymaga wykazania niewątpliwej, widocznej na pierwszy rzut oka, bez konieczności głębszej analizy, sprzeczności orzeczenia z przepisami prawa niepodlegającymi różnej wykładni (por. m. in.: postanowienia Sądu Najwyższego z 8 marca 2002 r., I PKN 341/01, OSNP 2004, nr 6, poz. 100, 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49). W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania należy zawrzeć wywód prawny wskazujący, w czym wyraża się ta oczywistość, i przedstawić argumenty na poparcie tego twierdzenia (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z 9 stycznia 2008 r., III PK 70/07; 7 lutego 2008 r., II UK 253/07; 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07; 18 stycznia 2008 r., II PK 275/07; 18 stycznia 2008 r. II PK 276/07; 31 stycznia 2008 r., II UK 246/07. Nadto, dla przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania konieczne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego, polegającej na takich oczywistych wadach, które byłyby widoczne już *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z 2 marca 2012 r., III PK 73/11; 19 marca 2012 r., II PK 293/11; 23 marca 2012 r., II PK 278/11; 27.3.2012 r., III PK 79/11).

Zdaniem skarżącej zachodzi oczywista zasadność skargi z uwagi na to, że Sądy w niniejszej sprawie poprzestały na pobieżnym badaniu formalnym pozwu złożonego przez skarżącą, a pominęły w zupełności specyfikę sprawy i charakter dotychczasowych orzeczeń wydanych w sprawie. Ponadto w ocenie skarżącej

skarga kasacyjna jest oczywiście zasadna nie tylko z punktu widzenia przepisów prawa ale jest zasadna z punktu widzenia zasad sprawiedliwości społecznej i ogromnej krzywdy, jakiej doznała poprzez pozbawienie praw spadkowych po zmarłym ojcu. W dalszej części uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi skarżąca zawarła swoją wersję stanu faktycznego i wykładni przepisów szwedzkiego prawa spadkowego, stosowanych przez sąd szwedzki. Wniosek swój kończy twierdzeniem, że zwracając się ze swoim roszczeniem do Sądu w Polsce wyrażała uzasadnione nadzieje, iż Sąd ten rozważy jej sprawę w sposób dogłębny i rzetelny, z poszanowaniem uprawnienia do spadku, jakie posiada jako dziecko zmarłego.

Skarżąca uzasadniając wniosek przyjęcie skargi do rozpoznania nie wzięła pod uwagę, że skarga kasacyjna winna być tak zredagowana i skonstruowana, aby Sąd Najwyższy nie musiał poszukiwać w jej podstawach lub ich uzasadnieniu elementów kreujących skargę. Skarżąca powinna była podać argumenty wykazujące, że rzeczywiście skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona i w czym – w ich ocenie – wyraża się ta „oczywistość”, a czego nie uczyniła.

Należy przypomnieć, że wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania wraz z uzasadnieniem jest odrębną konstrukcyjnie i funkcjonalnie częścią skargi kasacyjnej i nie jest rzeczą Sądu Najwyższego poszukiwanie w innych częściach skargi argumentów na uzasadnienie podniesionych w nim twierdzeń (postanowienie Sądu Najwyższego z 22 kwietnia 2015 r., IV CSK 613/14). Nie jest rolą Sądu Najwyższego domyslanie się lub poszukiwanie okoliczności, które uzasadniałyby przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania (por. postanowienia Sądu Najwyższego z 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, i z 14 grudnia 2004 r., II CZ 142/04). Wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania i jego uzasadnienie podlegają analizie na etapie przedsądu, natomiast przytoczone podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie oceniane są dopiero po przyjęciu skargi do rozpoznania, w trakcie jej merytorycznego rozpoznawania; oba te elementy muszą być przez skarżącego wyodrębnione, oddzielnie przedstawione i uzasadnione, a dla spełnienia wymogu z art. 398<sup>4</sup> § 2 k.p.c. nie wystarczy odwołanie się do podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia, ponieważ mimo że argumenty mogą być podobne, to Sąd Najwyższy w ramach przedsądu bada tylko wskazane w skardze okoliczności uzasadniające przyjęcie jej do rozpoznania, nie analizuje zaś podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z 8

lipca 2014 r., I UK 65/14, 14 maja 2015 r., III PK 6/15, 13 lutego 2014 r. I PK 262/13, z 27 maja 2010, II UK 274/09, 13 grudnia 2007 r., I PK 207/07, 12 lipca 2007 r., III CSK 160/07). Ponadto podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustaleń faktycznych lub oceny dowodów (art. 398<sup>3</sup> § 3 k.p.c.).

Tymczasem w rozpatrywanej skardze kasacyjnej na próżno szukać wywodu, który wskazywałby, w czym wyraża się oczywistość skargi kasacyjnej oraz argumentacji zawierającej wywód prawny na poparcie tego twierdzenia. Skarżąca nie wskazała (a tym bardziej nie wykazała) kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego, polegających na takich oczywistych wadach, które byłyby widoczne już *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej. Co więcej, w części skargi poświęconej uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania nie wskazała żadnych przepisów prawa. Ograniczyła się do przedstawienia swojej wersji stanu faktycznego i oceny wyroku szwedzkiego.

Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie przekonuje zatem, że doszło w niniejszej sprawie do rażącego naruszenia prawa, które skutkowałoby oczywistym uzasadnieniem skargi.

Wobec powyższego, na podstawie art. 398<sup>9</sup> § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji. O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 102 k.p.c. uznając, że mimo tego, iż skarżąca przegrała to postępowanie, to biorąc jej sytuację jej sytuacji życiową, zachodzi przesłanka odstąpienia od obciążania jej kosztami postępowania kasacyjnego.

[as]